

Penjons – utsiktene framover

v/Anders Austrheim, Fylkesansvarleg Vestland,
KLP

Pensjonssystemet

«Dette er styrt av regelverk og politikere og ikke for meg å påvirke. Jeg stoler på myndigheter og regelverk»

«Fjernt. Den tid den sorg!»

«Det er vanskelig. Et abstrakt tema som er uoversiktlig, forvirrende og direkte vanskelig.»

«Noe jeg burde satt meg inn i, men aldri orker. Skal gjøre det en dag. Bare ikke i dag.»

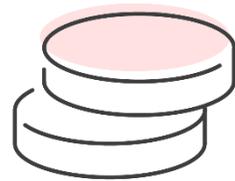
«Noe jeg føler jeg burde vite mer om enn jeg gjør. Det er en kilde til både uro og dårlig samvittighet.»

Kilde: Opinion, medlemsundersøkelse 2018

«Langsiktige kostnader er jo helt ut i det blå.....»

Premie er forskjellig frå kostnad

Fram til 2002

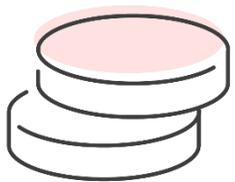
Pensjonspremie

=

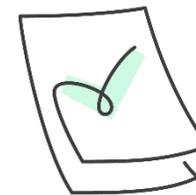
Pensjonskostnad
regnskapsføres

Frå 2002

Pensjonspremie

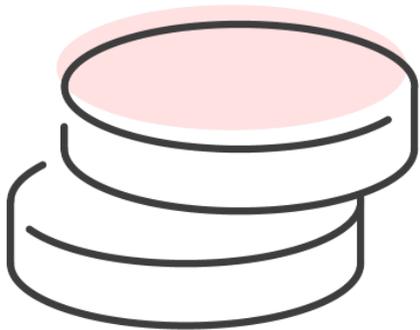
≠

Pensjonskostnad
regnskapsføres

To forskjellige regelverk – gir forskjellige svar

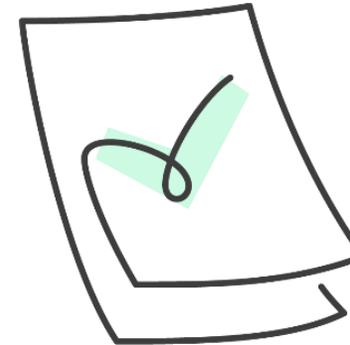
Pensjonspremie

Ett regelverk for innbetaling av pensjonspremie

Forsikringsvirksomhetslova

Pensjonskostnad

Ett regelverk for rekneskapsføring av pensjonspremie (GKRS)

Kommunerekneskapsforskrifta

Kva påvirkar pensjonspremien?

- Pensjonsplanen
- Forventingar om levealder, uførhet, mm.
- Pensjoneringsmønster
- Avkasting og rentenivå
- Kostnadar
- Lønns- og trygdeoppgjer

Store endringar som påverkar premiebildet

ENDRA OFFENTLEG TENESTE PENSJON FRÅ 2020

Alle født etter 1962 er innmeldt i endra (ny) tenestepensjonsordning

Viktige og uavklarte spørsmål i forhold til endra (ny) tenestepensjonsordning:

Livslang pensjon til dei med særaldersgrense – partane (KS/STAT og arb.takarorg.) er ikkje einige **Ny AFP frå 2025**. AFP i offentlig sektor skal vere etter mønster av AFP i privat sektor (er i endring)

**Ikke enighet om pensjonsregler
for arbeidstakere med
særaldersgrense**

Partene i offentlig sektor klarte ikke å komme til enighet innen fristen som utløp i dag.

Premienivå i endra (ny) offentlig tjenstepensjon

Overordna bilde

Langsiktig premienivå omtrent som på dagens nivå

Økonomien/premienivået framover vil bli påvirka av løysing for:

Særaldersgrenser

AFP - Avhenger av prosess i privat sektor

Alderspensjon og AFP

Født før 1963

Sluttlønn
Innt.begrensing

30 år
AFP frå 62 – 67 år

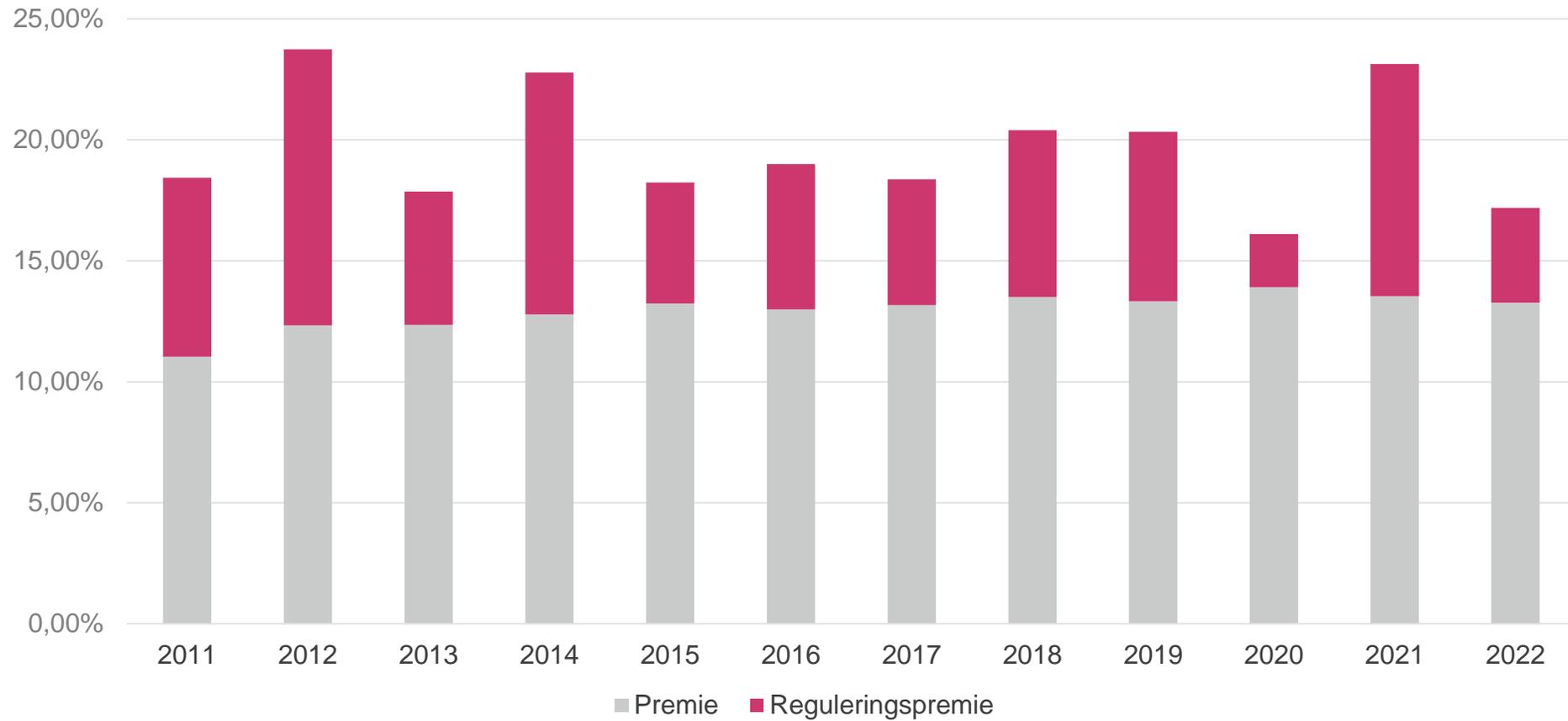

Født 1963 eller seinare

Behalding
Ingen inntektsbegrensing

Alle år
Livsvarig AFP

Pensjonspremie over tid

Pensjonskostnaden

- Kva består samla pensjonskostnad av?
 - Netto pensjonskostnad inkl. administrasjonskostnader
 - Premieavvik fra tidl. år

ALP

Oslo 13.09.2021

31	2022
58	28.812.033
47	6.292.932
36	1.727.249
	<hr/>
00	36.832.214
22	46.244.361
39	15.705.079
00	718.923.430
skap	765.458.770
	2022
	3,00%
	1,98%
	1,98%
	1,22%
	3,50%

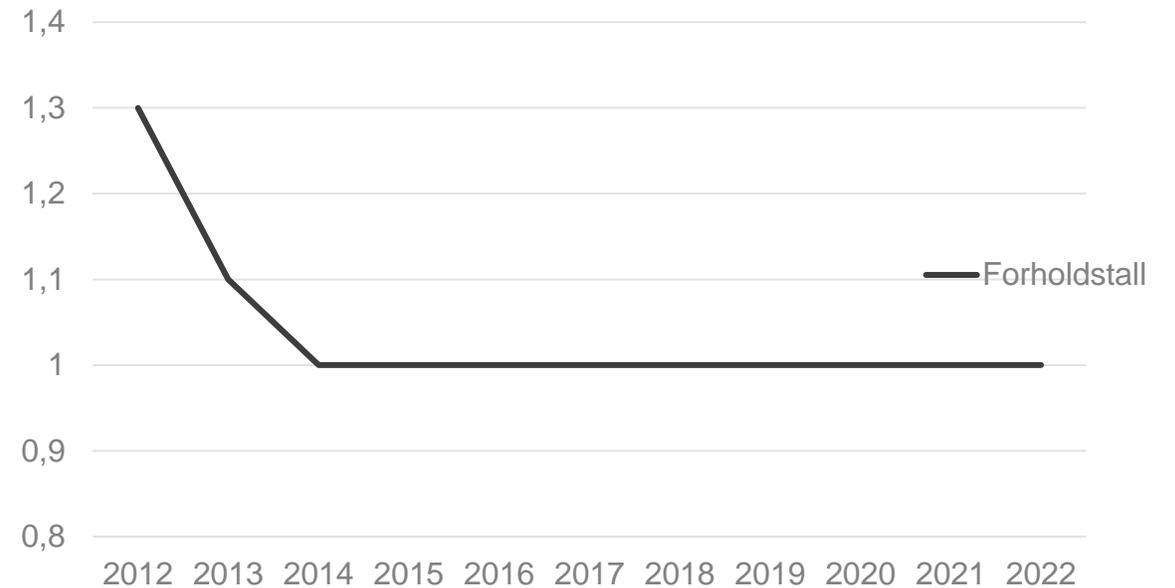
Pensjonskostnader 2021
Budsjett 2022

SEPTEMBER 2021

pensjonsnote

Netto pensjonskostnad

- Økonomiske forutsettingar
KMD
- Aktuarielle forutsettingar
Forventa dødelighet og
uførehyppighet
- «Bestand»
Antall tilsette og
gjennomsnittlig lønn

Pensjonskostnaden

September (beste estimat)

- *Estimert* bestand pr 1.1.

April («endelig»)

- *Faktisk* bestand pr 1.1.

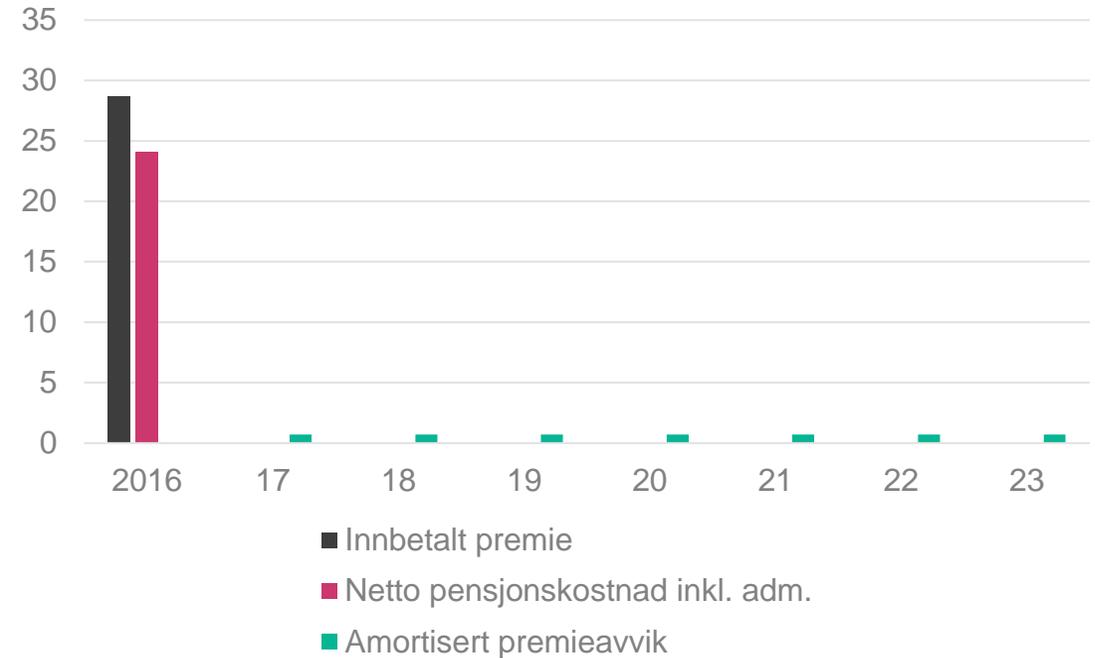
Uendra økonomiske og aktuarielle forutsettingar

Årets premieavvik og amortisering

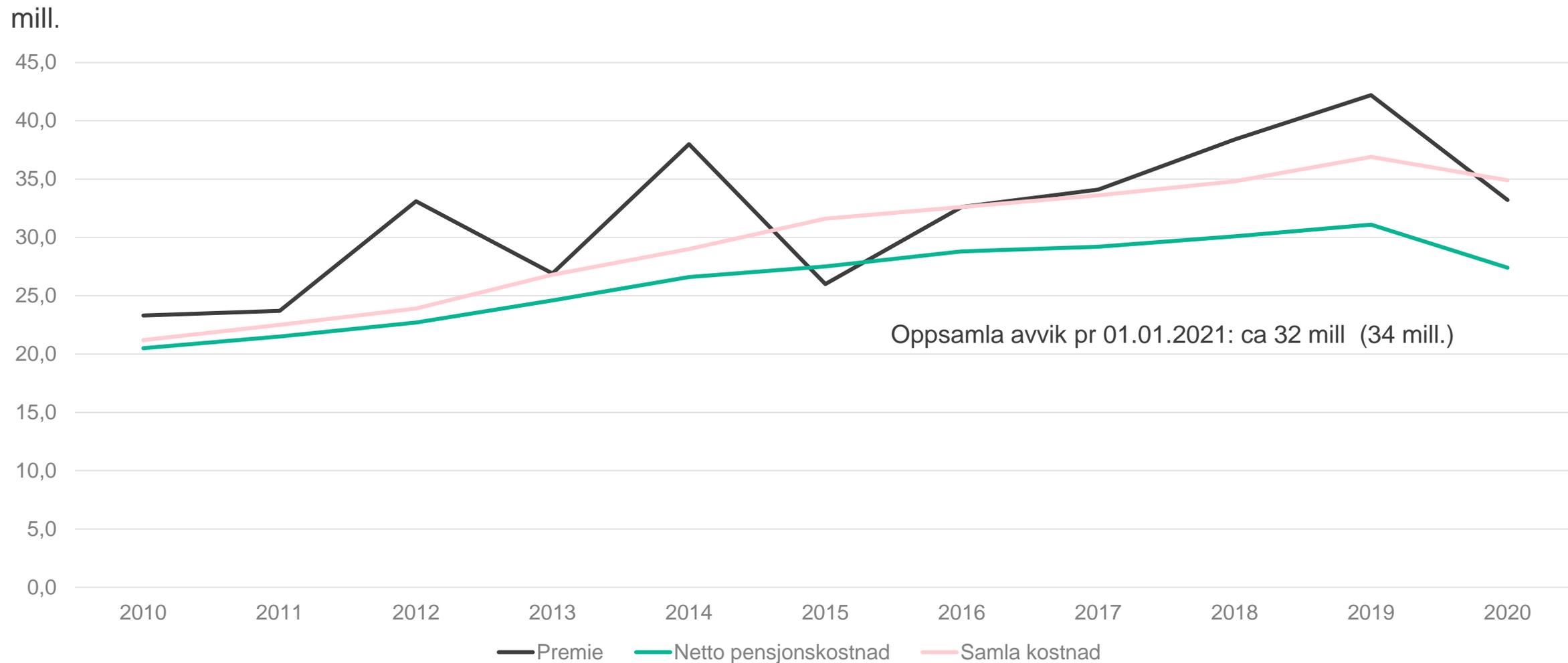
Innbetalt premie (28,7 mill.)

- Netto pensjonskostnad inkl.
adm. kostnad (24,2 mill.)

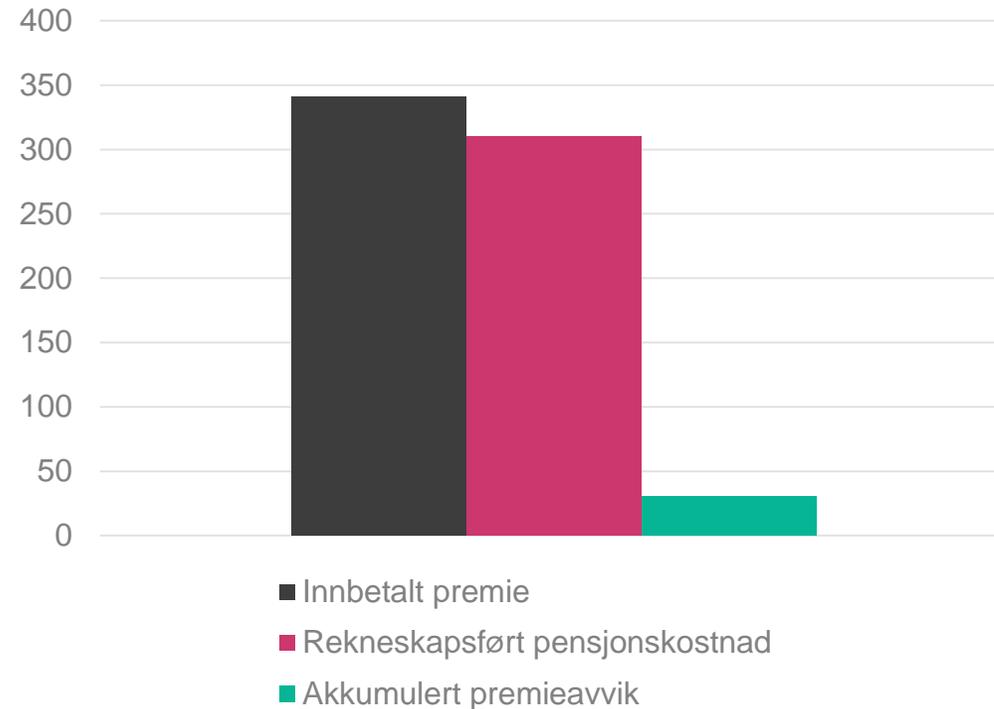
= Premieavvik (4,5 mill.)

Utvikling premie og kostnad xx kommune

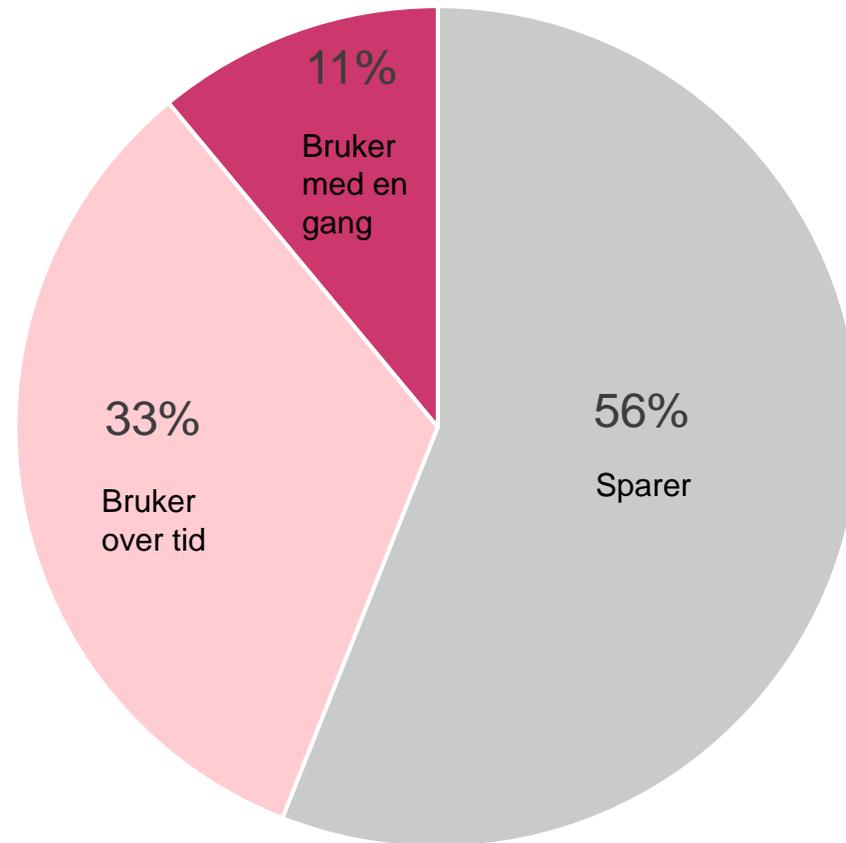
Pensjonskostnaden over tid = innbetalt premie

- Innbetalt premie er styrande
- Premieavviket er et rekneskapsinstrument
Kommunen bær heftelsen i balansen

Korleis disponerer kommunane frigjorte midlar?

Tilbakeførte midlar xx kommune (ca. 33 mill.)

Utgangspunkt 2021

2021

Resultat 2021:
ved bruk av 33 mill.

Netto pensjonskostnad:	23,7 mill.	Netto pensjonskostnad:	23,7 mill.
Sum amortisert premieavvik:	6,5 mill.	Sum amortisert premieavvik:	6,5 mill.
<u>Adm.kostnader:</u>	<u>1,4 mill.</u>	<u>Adm.kostnader:</u>	<u>1,4 mill.</u>
Samla kostnad:	31,6 mill.	Samla kostnad:	31,6 mill.
Innbetalt premie:	ca. 51,2 mill.	Innbetalt premie:	ca. 18,2 mill.
Årets premieavvik:	ca. 26,1 mill.	Årets premieavvik:	ca. - 6,9 mill.

Tilbakeførte midlar xx kommune (ca 33 mill.)

2022 (0 bruk av midlar i 2021):

2022

Resultat 2022 ved bruk av
33 mill. i 2021:

Netto pensjonskostnad: 23,4 mill. Netto pensjonskostnad: 23,4 mill.

Sum amortisert premieavvik: 8,6 mill. Sum amortisert premieavvik: 3,9 mill.

Adm.kostnader: 1,5 mill. Adm.kostnader: 1,5 mill.

Samla kostnad: 33,5 mill. **Samla kostnad: 28,8 mill.**

Innbetalt premie: 39,5 mill. Innbetalt premie: 39,5 mill.

Årets premieavvik: 14,6 mill. Årets premieavvik: 14,6 mill.

Tilbakeførte midlar xx kommune (ca 33 mill.)

2022 (0 bruk av midlar i 2021):

2022

Resultat 2022 ved bruk av
4,7 mill. i 2021:

Netto pensjonskostnad: 23,4 mill. Netto pensjonskostnad: 23,4 mill.

Sum amortisert premieavvik: 8,6 mill. Sum amortisert premieavvik: 7,9 mill.

Adm.kostnader: 1,5 mill. Adm.kostnader: 1,5 mill.

Samla kostnad: 33,5 mill. **Samla kostnad: 32,8 mill.**

Innbetalt premie: 39,5 mill. Innbetalt premie: 34,8 mill.

Årets premieavvik: 14,6 mill. Årets premieavvik: 9,9 mill.

Rekneskapseffekt over tid ved å bruke 1/7 dei 7 neste åra

2022:	1/7	0,7 mill.
2023:	2/7	1,4 mill.
2024:	3/7	2,1 mill.
2025:	4/7	2,8 mill.
2026:	5/7	3,5 mill.
2027:	6/7	4,2 mill.
2028:	7/7	4,9 mill.
2029:	6/7	4,2 mill.
2030:	5/7	3,5 mill.
2031:	4/7	2,8 mill.
2032:	3/7	2,1 mill.
2033:	2/7	1,4 mill.
2034:	1/7	<u>0,7 mill.</u>

Sum effektar: ..33 mill. – tilsvarande tilbakeførte midlar

Takk for dykkar tid

Anders Austrheim
Kundeansvarleg Vestland

// 418 58 749
// anders.austrheim@klp.no